

Після внесення винаходу до реєстру патентного відомства здійснюється фактична видача патенту.

Таким чином, можна зробити висновок про те, що патентна система ЄС заснована на активній співпраці Європейського патентного відомства з національними відомствами держав-членів Європейського Союзу і передбачає узгодження національного патентного права з Конвенцією про видачу європейських патентів. Саме тому, зважаючи на сучасні європейські прагнення нашої держави, необхідність удосконалення правової охорони й захисту прав об'єктів інтелектуальної власності для забезпечення належного рівня їх виконання, основним завданням нашої держави у сфері здійснення та захисту права промислової власності є уніфікація та гармонізація національного законодавства у цій сфері з чинним європейським патентним законодавством.

Бібліографічні посилання:

1. Злепко С.М., Тимчик І.С., Тимчик С.В. Інтелектуальна власність в науково-технічній діяльності: навчально-методичний посібник. Вінниця: ВНТУ. 2010. 130 с. URL: <https://posibnyky.vntu.edu.ua/pdf/000757.pdf>
2. Ковальова М.В. Деякі особливості патентної охорони промислової власності в Україні та в Європейському Союзі. Часопис Київського університету права. 2013. № 2. С. 238-240.
3. Підпригора О.А., Бутнік-Сіверський О.Б., Дроб'язко В.С., Крайнев П.П., Мельник О.М., Підпригора О.О., Притика Д.М., Святоцький О.Д., Право інтелектуальної власності: Академічний курс: Підручник для студ. Вузів. К.: Видавничий Дім «Ін Юре.»2004. 674 с. URL: <https://readbookz.net/book/192/7147.html>

Ярошенко Артем Сергійович,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри цивільного права

та процесу факультету підготовки фахівців для

підрозділів кримінальної поліції

Дніпропетровського державного університету

внутрішніх справ

Костенко Оксана Миколаївна,

адвокат, м. Дніпро

**ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН
ФАХІВЦЯ (УПОВНОВАЖЕНОЇ ОСОБИ) З ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ**

На сьогоднішній день в Україні продовжується реформування законодавства в сфері публічних закупівель, зокрема, в частині адаптації чинного законодавства до аспис Європейського Союзу на виконання Угоди про асоціацію. Так, 19.09.2019 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель» № 114-IX (далі – Закон № 114-IX), який набрав чинності 20.10.2019 року, однак вводиться у дію він почне з 19.04.2020 року.

Новаціями Закону № 114-IX є положення щодо організації та проведення процедур закупівель/спрощених закупівель уповноваженими особами замовника. Зазначається, що організацією та проведенням процедур закупівель може займатися тендерний комітет, але виключно до кінця 2021 року. Також замовник може передати проведення своїх процедур закупівель (закупівель за рамковими угодами) до централізованих закупівельних організацій. Новий підхід до організації закупівельної діяльності покликаний зменшити додаткове навантаження на штатних працівників, на яких до цього покладалася додаткова функція щодо організації та здійснення публічних закупівель, та була здебільшого неоплачуваною [1].

Проблемні питання реформування публічних закупівель, в частині дослідження суб'єктів, уповноважених на їх проведення, ставали предметом розгляду в працях таких вчених, як М.

Галушак, О. Галушак, Н. Герасимчук, Н. Ткаченко, Т. Мішта. Однак, з огляду на продовження реформування даної сфери, зазначене питання потребує додаткового вивчення.

Метою даної роботи є дослідження теоретичних аспектів правового регулювання трудових відносин особи, уповноваженої здійснювати процедури закупівлі.

Проблематика правового регулювання трудових відносин у публічно-закупівельній сфері заслуговує уваги, в тому числі, з огляду на затвердження Стратегії реформування системи публічних закупівель («дорожньої карти»), яка визначає основні напрямки та етапи реформування публічних закупівель. Серед яких є, в тому числі, професіоналізація публічних закупівель, яка передбачатиме: поступову ліквідацію комітетів конкурсних торгів у поєднанні з поглибленим навчанням спеціалістів на основі використання сучасних методик та технологій; запровадження кваліфікації «Спеціаліст з питань публічних закупівель» різного рівня; установлення кваліфікаційних вимог до осіб, які залучаються до відповідних функцій в організаціях-замовниках на різних етапах закупівлі [2].

В рамках досліджуваного питання варто звернути увагу на дослідження, проведене на замовлення Мінекономрозвитку аналітиками Київської школи економіки щодо фактичного стану закупівельної діяльності та перспективи введення до штатного розпису організацій-замовників посади фахівця з публічних закупівель. Результати досліджень показали, що: зі збільшенням кількості та вартості закупівель збільшується потреба в працівниках, які є фахівцями із закупівель. Адже, зростає додаткове навантаження з організації та проведення закупівель; у понад 80% замовників закупівлі проводять тендерні комітети. Через уповноважених осіб закуповують лише 9,7% респондентів, а в 5,3% замовників уповноважені особи відповідають лише за частину закупівель; понад 80% організаторів закупівель підтвердили, що проведення закупівель є додатковим навантаженням до основних посадових обов'язків їхніх працівників, яке окремо не оплачують; лише 7,58% організаторів закупівель оплачують роботу працівників за проведені закупівлі; оплата праці та витрати на працівників тендерного комітету значно вищі, ніж витрати на одного фахівця [3].

Згідно Закону № 114-ІХ уповноважена особа (особи) – службова (посадова) чи інша особа, яка є працівником замовника і визначена відповідальною за організацію та проведення процедур закупівлі/спрощених закупівель згідно з цим законом на підставі власного розпорядчого рішення замовника або трудового договору (контракту) [4].

Як слушно зазначають науковці, робота у тендерному комітеті є додатковим навантаженням до основної професії, яка, як правило, не оплачується, що не сприяє стимулюванню до навчання. Уповноважена особа – професійний працівник саме з організації закупівель, який отримує за свою роботу оплату і несе персональну відповідальність. Фактично на ринку праці з'явилася нова професія, яка потребує спеціальної підготовки. На підтвердження цього офіційний національний класифікатор професій України у 2016 році доповнено назвою «фахівець із публічних закупівель» із кодом 2419.2 [5].

Відповідно до частини 1 статті 11 Закону № 114-ІХ відповідальною за організацію та проведення процедури закупівлі/спрощеної закупівлі є уповноважена особа, яка визначається або призначається замовником одним з таких способів: 1) шляхом покладення на працівника (працівників) із штатної чисельності функцій уповноваженої особи як додаткової роботи з відповідною доплатою згідно із законодавством; 2) шляхом введення до штатного розпису окремої (окремих) посади (посад), на яку буде покладено обов'язки виконання функцій уповноваженої особи (уповноважених осіб); 3) шляхом укладення трудової угоди (контракту) згідно із законодавством [4].

Вищезазначене доводить, що така уповноважена особа може працювати, в тому числі, на умовах сумісництва (зовнішнього) та суміщення професій (посад) на підприємстві, установі, організації. Згідно пункту 2 Постанови КМУ від 03.04.1993 № 245 тривалість роботи за сумісництвом не може перевищувати чотирьох годин на день і повного робочого дня у вихідний день. Загальна тривалість роботи за сумісництвом протягом місяця не повинна перевищувати половини місячної норми робочого часу [6]. Однак, це обмеження поширюється на працівників державних підприємств, установ та організацій. Для інших працівників, наприклад, місцевого самоврядування, комунальних підприємств не встановлено обмеження ні за кількістю трудових

договорів при роботі за сумісництвом, які можуть укладати працівники, ні за тривалістю роботи, яку працівник поєднує з основною.

Про важливість професійних знань в особі, що займається публічними закупівлями свідчить, в тому числі, й закордонний досвід правового регулювання досліджуваного питання. Так, у США державними закупівлями займаються контрактні офіцери, компетенції яких визначені Сертифікатом призначення контрактного офіцера, в якому визначено їх функції та повноваження. Для виконання консультативних і технічних функцій при розробці тендерної документації, оцінки товару контрактні офіцери призначають своїх технічних представників, які, як правило, є федеральними службовцями з досвідом роботи в окремих сферах. Наявність такого досвіду є важливим для підготовки тендерної документації [7, с. 83].

Частинами 7, 8 статті 11 Закону № 114-IX встановлюються вимоги до уповноваженої особи, що проводить закупівлі. Така особа здійснює свою діяльність на підставі укладеного із замовником трудового договору (контракту) або розпорядчого рішення замовника та відповідного положення. Уповноважена особа для здійснення своїх функцій, визначених Законом № 114-IX, підтверджує свій рівень володіння необхідними (базовими) знаннями у сфері публічних закупівель на веб-порталі Уповноваженого органу шляхом проходження безкоштовного тестування. Порядок організації такого тестування визначається Уповноваженим органом [4].

Таким чином, можна зробити висновок, що зміни в українському законодавстві з прийняттям закону «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель» № 114-IX спрямовані на підвищення якості проведення закупівель, зокрема, шляхом переходу до практики здійснювати процедури закупівлі виключно професійним уповноваженим (відмови від роботи тендерних комітетів), встановленням до посади кваліфікаційних вимог. Як впливає з законодавчої дефініції уповноважена особа не має права працювати шляхом укладення цивільно-правового договору, а зобов'язана укладати трудовий договір. В той же час дозволяється здійснювати таку роботу за суміщенням. Суміщення професій (посад) передбачає виконання працівником трудових функцій, які можуть суттєво відрізнятися. З огляду на складність проведення процедур закупівель така правова норма, на нашу думку, видається не зовсім доречною. Крім того, вона суперечить загальній концепції реформування – професіоналізації закупівель.

Бібліографічні посилання:

1. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель». URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66307 (дата звернення: 17.11.2019).
2. Про Стратегію реформування системи публічних закупівель («дорожню карту»): Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 175-р. Урядовий кур'єр, 2016. № 62.
3. Мішта Т. Професійний стандарт «Фахівець з публічних закупівель» – крокуємо до професіоналізації закупівель. URL: <https://infobox.prozorro.org/articles/profesiyniy-standart-fahivec-z-publichnih-zakupivel-krokuemo-do-profesionalizaciji-zakupivel> (дата звернення: 17.11.2019).
4. Про внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі" та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель: Закон України від 19.09.2019 № 114-IX. Офіційний вісник України. 2019. № 84. Ст. 35.
5. Галушак М. П., Галушак О. Я., Герасимчук Н. М. Реформа публічних закупівель в Україні як крок на шляху до євроінтеграції. Східна Європа: економіка, бізнес та управління: електрон. наук. фахове вид. 2018. Вип. 1 (12). URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/12_2018/12.pdf (дата звернення: 17.11.2019).
6. Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.04.1993 № 245. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/245-93-%D0%BF> (дата звернення: 17.11.2019).

7. Ткаченко Н. Професіоналізація публічних закупівель в Україні. Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. 2017. № 5. С. 72–85.

Молчанова Аліна Володимирівна,
керуючий партнер адвокатського об'єднання,
здобувач кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ
Науковий керівник:

Кононець Віта Петрівна,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності Дніпропетровського
державного університету внутрішніх справ

ЩОДО ЗМІСТУ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕВИКОНАННЯ ЗАКОННИХ ВИМОГ ПОСАДОВИХ ОСІБ ОРГАНІВ ДОХОДІВ І ЗБОРІВ В РОЗРІЗІ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Правовий аналіз законодавчих новел про адміністративну відповідальність за вчинення правопорушень, пов'язаних із невиконанням законних вимог посадових осіб, свідчить про те, що вони спрямовані на приведення правової регламентації діяльності підприємств, установ та організацій усіх форм власності у певну сталу послідовність. Разом із тим існують недоліки правового регулювання відносин, що виникають під час провадження у справах про невиконання законних вимог посадових осіб органів доходів і зборів. Дослідники проблем інституту адміністративної відповідальності вказують на таку проблему цього інституту, як наявність у КУпАП положень про звільнення від адміністративної відповідальності за строками малозначністю вчиненого проступку та звільнення від адміністративної відповідальності з передачею матеріалів на розгляд громадської організації або трудового колективу. Це питання актуальне при розгляді справ про невиконання законних вимог посадових осіб органів доходів і зборів в розрізі нерегульованого трудового законодавства.

Більшість підприємств, установ і організацій, з метою мінімізації сплати податків, використовує не найману працю бухгалтера чи відповідальної особи, а надання послуг, що з одного боку покращує якість наданої послуги, у зв'язку із існування конкуренції, а з іншого боку унеможлиблює притягнення посадової особи, крім керівника, до відповідальності за невиконання законних вимог органів доходів і зборів.

Правове регулювання процесуального порядку застосування норм законодавства в частині протидії невиконання законних вимог органів доходів і зборів, являє собою процес послідовного використання правових засобів, застосування норм таких законів як Податковий кодекс України [1], Цивільний кодекс України [2], КУпАП[3], для розвитку суспільних відносин, шляхом врегулювання поведінки їхніх учасників, тобто механізм застосування законодавства про адміністративну відповідальність за правопорушення, пов'язані з невиконанням законних вимог посадових осіб органів доходів і зборів, складається з ряду особливостей.

Суспільні відносини, що регулюються інститутом адміністративної відповідальності різні за своїм обсягом та змістом. Система правових норм, які регулюють застосування адміністративних стягнень, є нормативною основою адміністративної відповідальності. За змістом їх можна поділити на види:

а) матеріально-правові, що закріплюють загальні питання адміністративної відповідальності (склади адміністративних проступків);

б) адміністративно-процесуальні, що закріплюють провадження у справах про адміністративні правопорушення;